

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisl nedeje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograde dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne petič-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravlništvo pa v pritličju. — Upravlilstvu naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXXV.

Dne 3. februarja 1903 je prišel v Ricmanje orožniški odposlanec s kakimi 25 orožniki, ki so zopet zasedli vsa pota, ki vodijo v Ricmanje; 10 orožnikov je oddlo pred hišo srenjskega župana Ivana Berdona, kateremu je orožniški odposlanec vrotel dekret c. kr. koperskega okrajnega glavarja, naloživši mu, da precej izroči ključ kaplanijske hiše, sicer se bo proti njemu s silo postopalo.

Župan je protestiral proti temu posebno še, ker je kaplanijska hiša izključno lastnina občine Ricmanje-Log. Ker se ni mogel sili upirati, je s protestom izročil ključ.

Par dni za tem t. j. 5. februarja je videlo Ricmanje zopet nov prizor. Zjutraj so zopet orožniki obkolili vas, kakor je prišlo v Ricmanjih že one dni v navado. Okolo 9. ure je dospela iz sosednjega Boršta cela procesija: c. kr. okrajni glavar Schaffenhauer, njegov komisar, oba v polni paradi, za njimi so šli 3 duhovniki, sosedni kaplan iz Boršta, novi od škofa Nagla za Ricmanje imenovani kaplan Josip Krančič in v sredi med njimi dolinski župnik Jožef Zupan. Za temi neizogibni kovač-ključavničar iz Kopra, sluga c. kr. okrajnega glavarstva, obč. sluga iz Doline in dolinski mežnar. Vso to družbo je spremljalo kakih 12 orožnikov z nasajenimi bajoneti. Škoda, da ni tega spreveda ovekovečil kak fotograf.

Šli so pred kaplanijsko hišo, katero je okrajni glavar odprl. Komisija se je mudila v farovžu kakih 5 minut. Nato je dolinski

mežnar zaprl farovž, vtaknil ključ v žep in vsa družba se je zopet vrnila proti Borštu.

Čemu je bila zopet vsa ta parada, je nerazumljivo, morda so v farovžu inštalirali Krančiča za ricmanjskega kaplana?

A koncem konca je hotel gotovo tržaški škof dr. Nagl s vsem aparatom oborožene sile, ki ga je uprizoril v Ricmanjih napram mirnemu prebivalstvu, pokazati Slovence in Hrvatoma svojo moč in oblast, češ, vidite, vlada da meni na razpolago orožnike in vojake, torej glejte da bodete »dobri in pokorni«. Saj se je kmalu po svojem prihodu v Trst nasproti neki odlični osebi v Trstu, seveda ne Slovanu, izrazil, da bo že tem Slovence in Hrvatoma zobe pokazal!

Toda dr. Nagl je delal račune brez krčmarja!

Vzlic temu, da so mu neke osebe pred njegovim prihodom v Trst zatrjevale — med njimi tudi baje neki vojaški duhovnik, ki je hotel postati »monsignor« — da naj se Slovence in Hrvatov ne boji, češ, to so krotke ovčice, s katerimi se lahko poljubno postopa, je moral lani, ko je dovršil svojo prvo kanonično vizitacijo po srednji Istri, vzklizniti: Nisem mislil, da soti Hrvatje in Slovenci tak trd oreh!

Ni čudno torej, akoso Ricmanjci do skrajnosti ogorčeni nad takim postopanjem višje cerkvene in politične oblasti, kakor smo to opisali, prišli par dni potem, ko je tržaški škof dr. Nagl ukazal zapreti in zapečatiti cerkev in zvonika v Ricmanjih, prijavljati pri c. kr. okrajni glavarstvu v Kopru svoj prestop na pravoslavje.

Toda zdaj je c. kr. okr. gla-

varstvom karnaenkratsmatralo Ricmanjce za pripadnike grško-katoliškega, obreda češ, da njihov prestop na pravoslavje ne velja, ker niso še odtegnili tozadavne prijave na grško-katoliški obred.

Evo, kakšne odloke so mnogi Ricmanjci prejeli od c. kr. okr. glavarstva v Kopru.

No. 1389.

C. kr. okr. glavarstvo.

Koper dne 9. febr. 1903.

Gospod. A. K.

v Ricmanjih.

C. kr. okrajno glavarstvo ne more sprejeti Vaše protokolične izjave od 27. januarja t. l. zadevajoče Vaš izstop iz katoliške cerkve pri istočasnem pristopu v grško-vzhodno cerkev v zmislu odstavka 6 zakona od 25. maja 1868. drž. zakona št. 49, ker ste z ulogo od 2. avgusta 1900 prijavili Vaš izstop iz rimsko-katoliške cerkve in pristop v grško-katoliško cerkev in ker niste do sedaj odtegnili to ulogo.

Omenjena Vaša izjava od 27. januarja t. l. nima torej nobene pravne moči.

To velja tudi za enako izjavo oddano od Vaše unukinje.

Proti tej razsodbi Vam je prosto uložiti utok na c. kr. namestništvo v Trstu potom tega c. kr. okrajnega glavarstva v teku 14 dni po dnevu uročitve.

C. kr. namestništveni svetnik
Schaffenhauer s/r.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Pomorska bitka pred Port Arturjem.

Reuterjev urad brzojavlja iz Čifua z dne 11. t. m. ob 7. uri 30 minut zjutraj: Tusem ob polšesti uri zjutraj došla ruska uničevalka torpedovk poroča, da je ubežalo iz Port Arturja rusko brodogovje, ob-

stoječe iz 6 oklopnih, 4 križark in polovice torpedovk. Imenovana torpedovka je zapustila Port Artur 10. t. m. zvečer in je imela na krovu 5 oseb, ki poročajo, da je japonska eskadra zasledovala rusko brodogovje in da se je nadejati velike pomorske bitke na širokem morju.

Isti urad je dobil iz Tokija tole poročilo: Rusko brodogovje je v sredo zapustilo Port Artur. Vnela se je ljuta bitka, o katere izidu pa še ni ničesar znanega. Oklopnici »Retvizan« in »Pobjedo« so v četrtek zjutraj videli izven Port Arturja.

Poveljnik kitajskega brodogovja, Sa, je v sredo došel z Miaotavskih otokov v Čifu. On poroča, da je bilo v ponedeljek ponoči slišati močno kانونado izpred Port Arturja. Streljanje je trajalo celo noč in admiral je slišal tudi v sredo popoldne silno gromenje topov.

Parnik »Kašing« je prinesel v Čifu vest, da je 30 milj zapadno od Čifua usidrana velika japonska stražna ladja.

Iz Čifua se nadalje še poroča: Ruska torpedovka, ki je v sredo semkaj dospela, se imenuje »Rezvija«; dolga je 61 m, obsega 240 ton s 3800 konjskimi silami in vozi 27 vozlov na uro. Kapitan te ladje zatrjuje, da so velike ruske ladje samo s tem namenom zapustile Port Artur, da bi se združile z vladivostoško eskadro. Japonci naskakujejo vsak dan trdnjavo z veliko vztrajnostjo. Z Volže gore bombardirajo mesto neprestano z granatami Lazaretna ladja »Mongolija«, na kateri se nahajajo tudi ženske in otroci, je tudi z ostalim brodogovjem odplula iz pristanišča.

Iz Tokija pa se poroča: Ogenj japonskih baterij, postavljenih na portarturškem obrežju, je 10. t. m. prisilil rusko brodogovje, da je odplulo na široko morje. Ko se je ladjeje pojavilo zunaj luke, ga je admiral Togo

takoj napadel. Bitka je bila silnoljuta in je trajala do noči. Kasneje so japonske torpedovke še opetovano napadle rusko eskadro. Nato se je japonsko brodogovje umaknilo, samo ena stražna ladja je ostala na mestu, da bi opazovala gibanje ruskih ladij. Dotična ladja je sporočila, da je ob mraku videla »Retvizana« in »Pobjedo« pluti proti pristanišču. Admiral Togo še ni poslal nobenega poročila o izidu bitke in o japonskih izgubah.

Uradno poročilo iz Tokija pa se glasi: Razne iz Talienvana došle vesti zatrjujejo, da je rusko portarturško brodogovje v sredo dopoldne zapustilo pristanišče. Vnela se je velika pomorska bitka, ki je trajala do večera. Naša torpedna flotila je, kakor se kaže, tudi še ponoči napadla rusko brodogovje. Ob zori se je zdelo, kakor da bi se bila »Retvizan« in še neka druga oklopnica tipa »Pobjedo« umaknila v pristanišče.

Poročilo, da je rusko brodogovje vdrlo iz portarturškega pristanišča, potrjuje tudi japonsko poslanstvo v Berlinu, ki naglašja, da se je bila ljuta pomorska bitka, katere izid pa še ni znan. Vese samo toliko, da se je del ruske eskadre vrnil v luko.

Iz stilizacije vseh teh poročil bi se dalo posneti, da se pomorska bitka pred Port Arturjem za Ruse ni končala neugodno. Sumljivo je namreč, da je japonsko poročilo pač povedati, da je bila bitka na večer končana, ne omenja pa niti z besedico s kakim uspehom, kar je tembolj čudno, ko je admiral Togo preje nemudoma poročal o vsaki svoji operaciji in jo naslikal kot uspešno, ako tudi ni bilo o kakem uspehu niti duha, ne sluha. Takisto pa je tudi

LISTEK.

Od Reke do Senja.

Črtice iz hrvaških kopališč.

(Dalje.)

II.

Izlet v Novi.

Doslej je prirejala družba »Ungaro-croata« večsah kak izlet s parobrodom v bližino hrvaških kopališč. Ker pa se menda daljši izleti niso zadostno izplačevali — »Ungaro-croata« je bila navajena pri osebah 1. in 2. razreda delati z 20—30 odstotki dobička in ker so se večsah zaradi slabega vremena — hude burje —, pred dvema letoma izletniki v dalmatinski romantični Obrovac ob reki Zermanji, zelo zakasnil, premrzli in tudi morsk bolezen izkusili, zato se ni hotela letos »Ungaro-croata« več spuščati v taka podjetja. Drug vzrok pa je bilo konkurenčno hrvaško podjetje v Senju, ki si je dalo zgraditi dve ladji: »Hrvat-eko« in »Anta Starčevića« pri neki trdki v italijanski Chioggi. Vidi se, da so nam Italijani v gradnji parnikov za nekaj meric spredaj, ako najljubši sovražniki Italijanov, primorski Hrvatje, dajejo prednost inozemski

trdki pred domačimi avstrijskimi in magjarskimi (Rečani smatrajo sebe za Magjare in imajo res magjarske srednje šole, na Reki mornarsko akademijo, kjer je v 3 razredih 28 dijakov, med njimi trije pristni Magjari) katere podpirajo dotične vlade z mastnimi zneski. Hrvatje so računali na rodoljubnost svojega naroda in res je bil promet vedno zelo živahen, tako da je hrvatsko parobrodno društvo prevzelo precej osebnega in prtiljažnega prometa. To zopet »Ungaro-croata«, kjer se širi na prvem mestu magjarsčina, ni bilo povšeči in da je magjarska pomorska oblast postopala prestrašno, je razvidno od tudi, da morajo hrvatske ladje pristajati izven dige v Baroševem pristanišču, kjer je dosti navarno za tako majhne ladje promet, ker morajo potniki posebno ob neugodnem vremenu se podvreči nevarnosti vožnje v čolnih do ladij. Ako je torej na Reki nepriročno pristanišče, ter je Reka Hrvatoma neprijazna, zmisli si je »Ungaro-croata«, da zniža za 3. razred cene. Znižala jih je od 30 na 20 vinarjev. Samo po-žrtvovanost naroda, ki na hrvatskih parnikih rajši plačuje višjo pristojbino, nego manjšo na tujih pijavk

ladjah, zato se je letos priredilo že več izletov z Reke in Senja v Bakar, in zadnjič, v nedeljo 24. julija, v »Novi vinodolski«. Cena vožnji je bila za vse prostore brez razlike po 1 krono za osebo, polovica za otroke in vojake. Že iz Reke se je pripeljalo precej ljudstva. Najbolj pa so hodili v oči štirje podčastniki 97. polka Jelačićevega, ki so pri vožnji v Novi in nazaj v Reko vselej, kadar se je ladja ustavila, kakor najeti, peli »Lepo našo domovino«. Ker je ta pesem, ako je svečano peta, zvezana z nekimi običajnimi ceremonijami, gostom pa, ki so bili večinoma letoviščarji iz raznih kopališč, ni ta zbor štirih uniformiranih vojakov posebno imponiral, tako da je vse občinstvo na ladji molče poslušalo to petje. Pa tudi Cirkveničanje, Selčanje in Novljanje se pri našem prihodu niso za nas prav nič zmenili. Molče se je nekaj gostov izkrcalo, nekaj vkrcalo in dalje do Novega, kamor je bila »Hrvatska« pripeljala k ljudski veselici goste iz Senja, dočim smo dospeli mi z Reke in niže ležečih pristanišč.

Ko smo bili zapustili kraljeviško pristanišče ter se povezli okoli rta, na katerem je »svetilnik«, se nam je

otvorila vsa istrska obala od vzvišenih naselbin Kastava in Matulj, dalje Voloska, Opatija in nad njima Vepinec, Lovrana pod »Učko goro«, Kraj, Sv. Peter, Mošćenice, Sv. Martin in Bersec. Tamkaj je stopila pred istrsko obalo severna glavina »Jablana-ovac«, pred tega pa otok Čreša, skrit za rtom severnim otoka Krka draga »Omišljaska«, kjer sem bil pri nekem predlanskem izletu. V Omišlju, ki leži na neki strmini nad morjem, je še ohranjen velik del frankopanskega gradskega stolpa, razgled od severne cerkve je obsežen in obsega isto območje, samo da se vidijo gore južnoistrske, kranjske in hrvaške do Velike Kapele. Skozi kanal, ki teče med kopnim in skalovitim otokom (scogliom) Sv. Marka vstopili smo v kanal vlaški ali gorski, ki se v gore-njem delu imenuje Canale di maltempo (hudourni kanal).

Na kopnem so se vrstile vasice z blesketajočimi se belimi hišicami, na desni strani smo kmalu minili skulj in šli mimo ribarskega pristanišča, katerega tvori obala krška in neki polotočiš, na katerem leži selo Vos — Obala krška je nerodovitna, ker kaže proti burji svoja gola rebra, na hrvaškem kopnem pa je precej ze-

lenja in dosti selišč, n. pr. Sv. Helena in slednjič Cerkvenica, katero so hoteli Magjari izpremeniti v magjarsko Opatijo. Na severni strani Cerkvenice je zgrajen velikanški hotel, ki pa nič kaj ne uspeva, ker je že šel iz več rok, enkrat celo iz rok nekega nadvojvoda, ki je enkrat akcijsko družbo rešil, pa se je potem kmalu tega bremena znebil. Magjari so bili tudi tisti, ki so prisilili vlado, da je premestila okrajno sodišče iz Novega v Cerkvenico. Ob obali je cel kup prav imenitnih, ne prevelikih, ali vendar čednih novih hiš. Ta kraj si je dobro opomogel s hrvatsko protekcijo. Cerkvenica ima dve kopališči. Na južnem kraju je molo, kjer se ustavljajo ladje. Cerkvenica ima okoli hotela bujen park. Morje je daleč venkaj plitvo, ali nima peščenih, nego takoj kamenita tla. Nasproti Cerkvenici se odpira daleč v krškem otoku dobrinjsko pristanišče, nad katerim se v južni smeri vzdiguje visoko na prehodu črez goro kraj Dobrinj, odkoder vodi naravnost cesta v Krk na južno stran Krka v mesto Krk, ki leži na peševni obali, v bližini krasnega zatona košljan-skega s frandiškanskim samostanom. (Dalje prih.)

razvidno iz teh vesti, da so bila neresnična vsa uradna poročila iz Tokija, da bi bili Japonci potopili meseca junija oklopnico »Peresvjeta« in »Pobjedo«. Kako bi bilo sicer mogoče, da bi Rusi vdrl iz luke s 6 oklopnici; ali ste imenovani ladji morda ostali od mrtvih?!

Z mandžurskega bojišča.

Korespondent »Daily Maila« poroča iz Tovana, da dobivajo Rusi vsak dan veliko število vojakov v Mandžurijo in da silno utrjujejo svoje pozicije med Mukdenom in Kurokijevo armado. V torek se je slišalo v smeri japonskega desnega krila močno gromenje topov in razne eksplozije pri Anpingu znajo, da Rusi razstreljavajo skale in grade nove obrambne rove in jarke. Dva dni že dežuje na bojišču neprestano.

Iz Siumintingja se čuje, kakor javlja »Daily Mail«, da se nahaja v Mukdenu ogromna ruska posadka in da se armada v tem okrožju veliko hitreje dopolnjevala, kakor kje drugodi, odkar se je pričela vojna. Severno od Mukdena ni nikjer Japoncev. Močna japonska armada je utaborjena 25 milj južno od Mukdena, ostala pa se nahaja 5 milj vzhodno od Liaojanga. Iz zanesljivega vira se javlja, da so se Rusi umaknili v Hintsu.

Kuropatkin in Aleksejev.

Iz Petrograda se poroča, da je Kuropatkin zato pozval namestnika Aleksejeva v Liaojang, ker se hoče sam aktivno udeležiti bitke in s svojo osebnostjo hlabrostjo navdušiti vojake k dimvežjemu pogumu. Za slučaj, da bi on v bitki padel, bi naj namestnik Aleksejev prevzel vrhovno poveljstvo. Z ozirom na to je Kuropatkin pozval namestnika v Liaojang, da bo takoj na mestu.

Ruski napad.

V Kurokijevem taboru se širi vest, da so Rusi navalili na japonsko desno krilo. Sliši se iz te smeri silno gromenje topov. Sklepa se, da prodira proti japonskemu desnemu krilu zelo močna ruska armada.

Rusi v Koreji.

Poročilih iz Amerike name-rava general Linev iz 20.000 možmi vdreti v Korejo. 5 do 6.000 mož pa bodo Rusi izkrcali pod zaščito vladovostojkih križark v Gensanu in se bodo polastili tega pristanišča.

Kakor se iz Seula javlja, sta v torek že dospeli dve ruski kompaniji do Gensana, a ste se umaknili, ko ste opazili, da se tamkaj nahaja številnejša japonska posadka. Japonci mislijo, da bodo Rusi v kratkem z veliko močjo napadli Gensan.

Vojne izgube na ruski in japonski strani

Izgube, ki ste jih imeli obe vojujoči se stranki do meseca julija, znašajo na ruski strani: armada: mrtvih 36 častnikov, 980 mož, ranjenih: 103 častniki, 2080 mož, ujetih: 20

častnikov, 696 mož; mornarica: mrtvih: 44 častnikov, 920 mož, ranjenih: 13 častnikov, 220 mož, ujeti 4 možje; na japonski strani: armada: mrtvih: 159 častnikov, 3750 mož, ranjenih: 320 častnikov, 6810 mož, ujetih: 7 častnikov, 28 mož; mornarica: mrtvih: 57 častnikov, 1144 mož, ranjenih: 16 častnikov, 840 mož, ujeti: 2 častnika, 15 mož.

Ti podatki temelje na uradnih poročilih, ki sta jih do 4. julija ruski in japonski generalni štab naznanila. V celem je na obeh straneh padlo: 296 častnikov in 6794 mož; ranjenih je pa bilo: 452 častnikov in 9950 mož. V celem torej znašajo izgube na obeh straneh 18.264 mož — in sicer odpade od tega števila 13.096 mož na Japonce in 5168 mož na Ruse.

Izgube ladij na ruski strani: Potopile so se te ladje: oklopnica »Petrovavlovsk«, križarka »Varjag«, topničarka »Korejca«, minonosna ladja »Jenisej« in torpedovke »Vnušiteljni«, »Stereogudi«, »Strašni«, »Gremjašči« in »Bezpodladni«; poškodovane so bile ladje: oklopnice »Retvizan«, »Cesarovič«, »Pobjeda«, »Sebastopol«, križarka »Palada« in torpedovke »Slavnik«.

Na japonski strani: Potopile so se: oklopnici »Hacuse« in »Šikišima«, križarke »Jošimo«, »Mijako«, »Kajman« in »Takačiko«, torpedovka št. 48, transportni parniki »Katsungmaru«, »Kinčumaru«, »Hitahimaru«, »Sadomaru«, »Idzumimaru« in 21 parnikov-branderjev; poškodovane so bile: oklopnica »Fuji«, križarke »Idzumi«, »Kasuga« in »Asama« ter torpedovke »Akatsuki«, »Širami« in »Širakumi«.

Rusi so torej izgubili 1 oklopnico, 1 križarko, 1 topničarko, 1 minonosno ladjo in 5 torpedovk, Japonci pa 2 oklopnici, 4 križarke, 1 torpedovko, 5 transportnih ladij in 21 parnikov. Ruske izgube na morju znašajo torej v celem 9 ladij, japonske pa 33 ladij. Ti podatki so pač točni glede ruskih izgub, ne pa tako glede japonskih, ker so Japonci, ako je bilo le mogoče, prikrili izgube svojih ladij.

Ni pa dvoma, da se je japonskih torpedovk potopilo več kakor ena! Pa kakor rečeno, ta izkaz je sestavljen po uradnih japonskih poročilih!

100 letnica avstrijskega cesarstva.

Praga, 11. avgusta. Izvršilni odbor češko-radikalne stranke je izdal manifest, v katerem pravi, da je pred 100 leti se izvršilva proklamacija Avstrije za cesarstvo za češke dežele nezakonita.

Nemški patrijotje.

Praga, 11. avgusta. Vkljub temu, da je posl. Schönerer zagrozil mestu Hebu, da odloži častno meščanstvo, ako pride cesar v Heb, je mestni zastop vendar povabil cesarja, a ker cesar ne pride k njim,

prosili so, ako sme vsaj mestni zastop k njemu v Marijine vane. In to se je dovolilo. Župan dosedaj najbolj prusofilskega mesta se bo z dvema občinskima svetnikoma prišel prklonit cesarju na veliko jezo Vse-nemceval in Schönererja, ki bi sedaj moral odločiti častno meščanstvo. Dasi je ves občinski zastop v Hebu vsenemške stranke, vendar so mestni očetje uvideli, da mestu več koristi, ako se klanja svojemu vladarju, nego puskemu.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Opava, 11. avgusta. Poljski narodni svet za Šlezijo je izdal sledeči razglas: »Sedanja vladna odredba glede slovanskih paralelek v Šleziji zadostuje potrebam poljske ljudske šole le deloma, toda priznati se mora, da zamore ta odredba odpo-moči vsaj najnujnejšim potrebam. Naša stvar je, da mirno počakamo nadaljnega razvoja v prepričanju, da vlada tako pravične in potrebne zadeve ne more opustiti iz edinega vzroka, ker gotove stranke rohne zoper ustanovitve«.

Praga, 11. avgusta. Podpredsednik državnega zbora poslanec Kaiser, je priobčil v »Bohemiji« članek proti utrkviziranju učiteljskih v Šleziji in na češkem ter izjavlja, da morajo Nemci odločno nastopiti proti vladi. Od boja ne smejo odstopiti, dokler se jim ne zagotovi narodno stališče in dokler se »krivica« ne odpravi. Posebno piha na dušo konzervativnim veleposestnikom, ki se dosedaj še niso dali ogreti za to gonjo. Pisec opozarja konzervativce, da Avstrija ne more obstati, ako ni — nemška!

Realci na vseučilišču.

Dunaj, 11. avgusta. Vseled naredbe naučnega ministrstva, ki pripušča absolvente realk k vseučiliščnim študijem, je marsikdo mislil, da pridobe na ta način realci eno leto pred gimnazijci, ker trajajo študije na realki le 7 let. Zaradi tega je ministrstvo v naredbi, ki jo je ravno kar razposlalo deželnim šolskim svetom, razložilo, da se smeje abiturientje z realk šele leto dni po prestatnem zrelostnem izpitu pripustiti k dopolnilnemu izpitu iz latinščine in grščine.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapešta, 11. avgusta. Najprej se je sprejel finančni zakon za leto 1904 v tretjem branju; istotako so se sprejele druge predloge, ki so bile prejšnji dan v razpravi. — Potem so ministri odgovarjali na razne interpelacije. Poljedelski minister Tallian je odgovarjal na interpelacijo posl. Posgaja zaradi prepovedanega izvoza živinske krme. Interpelant je zahteval dvojno: ugodnosti pri transportu in prepoved izvažanja živinske krme sploh. Minister je povedal, da izide že danes v uradnem listu taka prepoved, ki pa se seveda ne sme raztezati na Av-

strijo, ker bi kaj takega ne bilo mogoče vsled skupne carine pa tudi se lahko sproti. Župan dosedaj potrebovala uvoz krme iz Avstrije. — Ministrski predsednik grof Tisza je odgovarjal na celo vrsto interpelacij, med njimi tudi na interpelacijo posl. Rakosija, ki se je pritoževal, zakaj se v kr. operi v Budapešti poje toliko Wagnerjevih in premalo madjarskih oper. Tisza je rekel, da tudi on smatra gojitve madjarske glasbe za zelo važno nalogo kraljeve opere, vendar je smešno, ako se hoče Wagnerjeve opere, katerih kulturna važnost je priznana po celem svetu, izključiti na Ogrskem. Posl. Eötvös je govoril o istem predmetu ter zahteval, naj bise vsi češki in nemški muzikantje izgnani iz dežele. — Potem je predlagal ministrski predsednik, naj bi se zbornica z ozirom na dose-danje obsežno delo in nastopivšo utrujenost odgodila do 10. oktobra, kar se je z veseljem od vseh strani dovolilo.

Spor med Turčijo in Ameriko.

Pariz, 11. avgusta. Splošno se sodi, da bodo velesile, ki so podpisale svojočasno pariško pogodbo, vplivale na sultana, da ugodni zahtevam Zedinjenih držav, da se zadeva ne pritira tako daleč, da bi morala Amerika poseči s silo vmes.

Carigrad, 11. avgusta. Ameriško sredomorsko brodovje je dospelo danes v Smirno.

Carigrad, 11. avgusta. Odgovor turške vlade na zahteve Zedinjenih držav je obljubljen za jutri.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 11. avgusta. Polkovnik Leutwein in major Glase-napp sta tako nesrečno operirala proti vetašem, da so Nemci izgubili do sredi junija 32 častnikov in 396 vojakov; nadalje je bilo pomorjenih 158 naselnikov, a izmed 162 farem so jih vstasi popolnoma razdrali 144 ter povzročili škode nad 10 milijonov kron. Šele ko so poklicali burškega generala Trotha na pomoč, začeli so Nemci napredovati. Trotha operira tiho, a baje tako srečno, da ima vstase že obkoljene na neki planoti na severu, odkoder jih bo le malo moglo ulti. Trotha ima na razpolago 211 častnikov, 51 zdravnikov, 64 voj. u. adnikov, 4965 podčastnikov in vojakov, 32 topov in 5177 konj.

Štajerskemu in primorskemu učiteljstvu.

Odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« je poslal deželna učiteljskima društvoma v Celju in v Gorici ta-le odborov sklep: Na zadnji glavni skupščini naše »Zaveze« v Postojni, dne 22. maja t. l. je bil sprejet sledeči predlog: »Učiteljski konvikt« se obrni do vseh deželnih učiteljskih društev, da se razširi njegov delokrog tudi na ostale slovenske dežele.

O tem sklepu se je razgovarjal odbor »Društva za zgradbo učitelj-

skega konvikta v Ljubljani« v svoji seji dne 28. junija t. l. in sklenil sledeče:

Ze ob ustanovitvi našega društva se je mislilo na to, da bodi »Učiteljski konvikt« v Ljubljani zavod za vse slovensko učiteljstvo in zato so se bila tudi pravila osnovala tako, da ne govorijo o kakih posameznih deželah. Dotična dva poziva sta bila razglašena v obeh naših listih, v »Učiteljskem Tovarišču« in v »Popotniku«.

Ker je pa štajersko učiteljstvo takrat mislilo na lastni tak konvikt v Mariboru in bilo menda tudi že storilo tak sklep in baje že nabiralo denar v ta namen, in ker se je dalje čulo od strani, da se ogreva za tak lastni zavod tudi primorsko učiteljstvo, se je potem omejilo delovanje našega društva samo na Kranjsko.

Ker je pa sedanje štajersko in primorsko učiteljstvo opustilo misel na svoj lastni konvikt in ob zadnji skupščini »Zaveze« se izreklo, pristopiti in sodelovati pri našem kot skupnem društvu, izreka podpisani odbor, da z veseljem pozdravlja ta korak naših štajerskih in primorskih tovarišev in ga bo ob prihodnjem konviktovem obnem zboru najtopleje priporočal.

Četudi je učiteljstvo na Kranjskem dosedaj samo zbralo nad 20.000 kron zgradbenega kapitala, se bo pa štajersko in primorsko učiteljstvo se daj s podvojeno silo potrudilo, da zamujeno popravi, in v ta namen se mu nudi baš letošnja desetletnica našega društva, ki jo hočemo proslaviti najlepše s tem, da zberemo čim več zgradbenega kapitala. Zato bi bilo želeli:

a) da pristopijo vsa ondotna učiteljska društva k našemu društvu kot pokrovitelji;

b) da prireajo, kjer le mogoče, konviktu v korist koncerte ali domače veselice, saj sodeluje učiteljstvo domalega po vseh društvih, posojilnicah itd.;

c) da učiteljska društva in posamezniki sodelujejo pri kolekti poštnih znamk za učiteljski konvikt;

d) tudi imamo na razpolago še nekaj sto »krajcarskih in petkrajcarskih knjižic«, ki bi se razposlale posameznim okrajnim učiteljskim društvom, da jih razdele med delavnejše svoje člane, ki naj ob raznih prilikah razprodajajo dotične znamke dotlej, da se uredi dobrodelna loterija, za katero se sedaj v konviktovem odboru marljivo dela in pripravljajo;

d) sploh pa naj vsa učiteljska društva kakor tudi posamezniki odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« z besedo in dejanjem v vsem njegovem prizadevanju podpirajo.

Na ta način bomo skupno napravili velik korak naprej do plemenitega smotra, ki si ga je zastavilo društvo ob svojem postanku.

Upamo, da bo po tem pojasnilu slavni odbor ondotnega deželnega učiteljskega društva drage volje pri svojih okrajnih učiteljskih društvih storil nemudoma vse, da se ta želja uresniči in čimprej prične z nabiranjem zgradbenega kapitala po gori označenem načinu.

Zaradi »krajcarskih knjižic« prosimo navodil, kam, komu in približno koliko naj bi jih poslali.

V trdni nadi, da smo dovolj in blagohotno osvetlili vso zadevo, pričakujemo v kratkem odgovora, ker čas hiti in treba na delo.

Ker stoji ta kopersko in volosko učiteljsko društvo izven primorske deželne učiteljske zveze, prosimo

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

X.

(Dalje.)

Samostan v Bistri je v 16. stoletju obsegal celo vrsto poslopj, ki so bila zgrajena v različnih časih in so brez redu bila postavljena okrog cerkve. Samostan je bil močno utrjen in obdan z visokim zidom. Pred samostanom je bila voda, v kateri je bila sezidana mala vila.

Na znamenje kralja Davida so cigani od raznih strani planili na samostan. Drug je drugemu pomagal in kakor bi trenil so bili naenkrat na zidu, skočili na dvorišče ter se zapodili deloma proti glavnemu poslopju, v katerem so prebivali menihi, deloma proti drugim poslopjem ter jih obkolili. Samostan je bil v njihovih rokah, še predno se je kdo izmed doma ostalih menihov in hlapcev zavedel, da jim sploh preti kaka nevarnost.

Kralj David je stopil šele potem na samostanska tla, ko so mu odprli vrata, in prišel je kakor kak zmagova-

lec ponosno in dostojanstveno ter mirno odredil, kaj naj store ciganske čete. Cigani so, izpolnivši njegovo povelje, zasedli vse utrbe in preiskali vsa stranska poslopja ter povezali vjete hlapce, ki so bili tako presenečeni in preplašeni, da na obrambo niti mislili niso.

Dralj David pa je s svojim oddelkom vdrl v glavno poslopje, v prebivališče samostancev. Težko je sopol in se je krčevito oprijemal svoje palice z zlato sekirico. V očeh mu je žarel divji ogenj; strast in želja, da se maščuje, ga je tako prevzela, da se je še komaj vzdržal na nogah, a železna neukrotljiva njegova volja je premagala celo telesne slabosti.

— Patra Celestina mi dobite, patra Celestina ujemite. Sinovi moji, preiščite vsak kotiček. In živega mi ga pripeljite, da mu z razbeljenim nožem izrežem srce. Sinovi Aronovi, maščujte se!

Tako in enako je kralj David bodril svoje ljudi in ti so tiho, kakor bi se bali, da jih kdo sliši, sledili njegovemu povelju. V kuhinji so našli več žensk in jih podrli ter povezali. Potem so preiskali vsako sobo, vsako celico,

vsako luknjo, a nikjer ni bilo sledu po nobenemu menihu.

Pridrveli so v prvo nadstropje in tam našli dva bolna meniha. Vrgli so jih iz postelj in vprašali, kje da je pater Celestin, ali meniha jim nista vedela vzlic vsem grožnjam ničesar povedati.

— Zvežite ju in zakurita jima pod nogama, potem se jima že razvozla jezik, je ukazal kralj David in je šel dalje.

Naenkrat so se odprla vrata na koncu hodnika in prikazal se je pripor Ahacij z zlatim križcem na prsih. Postaral se je bil v nekaterih mesecih tako, da ga je bilo komaj spoznati. Oči njegove so bile motne in koraki njegovi negotovi. Bil je že vinjen.

Uzrši cigansko tolpo s kraljem Davidom na čelu, je dvignil roko in gugaje se sem in tja vpil:

— Na kolena! Kaj ne veste, da sem jaz pripor! Na kolena!

A cigani so ga hipoma zgrabili in z grmečim glasom je vprašal kralj David:

— Kje je pater Celestin. Če ne

poveš resnice, te vržem na dvorišče in te dam živega sežgati.

— Razbojnik, capini, je vpil pripor Ahacij. Ali mislite, da smete z menoj tako govoriti ker sem krivopri-sežnik? Še sem pripor in kaznoval vas bom! Vi Belcebubovi poslaniki, hudičeva zalega, vi smrad peklenski. —

Zdaj se je zagnal kralj David s tako besnostjo v priporja, da so odleteli cigani na vse strani. Zgrabil je priporja za vrat, ga stresel, kakor lev svoj plen in ga treščil ob zid s toliko silo, da se je pripor kakor mrtev zgrudil na tla. Kralj David je v prvem trenutku odstopil nekaj korakov, potem pa zopet planil k priporju, ga s svojimi koščenimi rokami zgrabil in dvignil in ga hipoma vrgel čez hodnik na dvorišče potem pa ukazal: Naprej!

Cigani so preiskali samostan in vsa postranska poslopja, a patra Celestina ni bilo dobiti. Preiskali so cerkev, vlomili v rakev, odprli celo krste umrlih menihov, a brez uspeha. Našli so vhod v podzemsko ječe in osvobodili mnogo jetnikov in jetnic ali o patru Celestinu tudi tu ni bilo sledu.

Vzlic vsi hitrosti, s katero so de-

lali cigani, je seveda čas hitro minil. Straže, ki so stale na cesti proti Vrh-niki in proti Borovnici in branile ljudem, da niso mogli mimo Bistre, so pošiljale pozive, naj se cigani požurijo. Zavrtnjeni ljudje so bili namreč že raznesli, kaj se jim je primerilo in zdaj so se cele čete s sodnikom Završanom na čelu napravile na pot v Bitro. Toda kralj David se za to ni zmenil.

— Naredite hitro ogenj in prinesite jetnike sem je zapovedal kralj David. Večina ciganov se je lotila bila že ropanja. Znašli so iz cerkve in iz samostana cele kupe raznovrstnih dragocenosti. V priporjevi sobi so našli skrinjo, polno denarja, in jo odnesli v gozd. Tudi z naropanimi dragocenostmi so se otovorili cigani in odhajali drug za drugim v temni les, kjer so se razšli na različne strani.

Slama, ki so jo na povelje kralja Davida nanesli na dvorišče, je bila hitro užgana. Visoko je zaplapolal ogenj in strahoma so gledali vjeti samostanski posli, kaj da bo.

Kralj David je stopil pred jetnike, ki so zatrepetali bojzorni pred strašnim starcem.

vljudno, da ju odbor o tem dopisu obvesti in morda povabi k skupnemu razgovoru.

S kolegijskim pozdravom za odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«

J. Furlan,
t. č. predsednik.
J. Režek,
t. č. tajnik.
J. Dimnik,
t. č. blagajnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta.

— **Davčna administracija** zahteva s svojim razglasom z dne 1. avgusta 3225 de 1904 napovedi in svrhu odmerne hišno najemniškega davka. V razglasu stoji: V to potrebnih tiskovine dobivajo se v zadružni tiskarni, (preje R. Militz) seveda proti plačilu. Okrajna glavarstva pa pošiljajo hišnim gospodarjem napovedi brezplačno. Ali mora ravno v Ljubljani vsakdo davčni upravi še papir kupovati. Zakaj dela administracija razloček od c. kr. okr. glavarstev. Ali morda zadružni tiskarni v podporo? Če hoče davčna administracija napoved kakor jo tiska zadružna tiskarna, naj jo dostavi posestnikom, saj se vse napovedi (za osebno dohodnin rentino itd.) dobivajo brezplačno, zakaj pa ta ne. Finančna direkcija kje si?

Prizadeti davkoplačevalci.
— **Koroški Slovenci** namestajo s pomočjo posojilnic in raznih rodoljubov ustanoviti svojo kmetijsko družbo.

— **Vojaška vest.** Poveljnik štajerskega orožništva, polkovnik Adolf Smole, je šel v pokoj ter dobil pri tej priliki red železne krone tretje vrste; na njegovo mesto pride dosedanjí orožniški poveljnik iz Bukovine, polkovnik Jurij pl. Catargi.

— **Sokolstvo** se zbere v nedeljo v Brežicah ne toliko, da prisostvuje otvoritvi »Narodnega doma«, kakor da položi temelj »Sokolu« v Brežicah. Vse je že pripravljeno, da začne ta nova sokolska postojanka delati. Velike in nedogledne važnosti bo novi »Sokol« za ves brežiški okraj. Zato pa je potrebno, da smo »Sokol« v nedeljo polnoštevilno zbrani v južnoštajerskem mestu, kjer le še čuden anahronizem vzdržuje — nemštvo. »Ljubljanski Sokol« odputuje v nedeljo opoldne v brzovlakom. Na Zidanem mostu se snide s »Celjskim Sokolom« ter z drugimi narodnimi društvi iz Celja. »Zagrebski Sokol« pride korporativno v Brežice. — Danes zvečer ima »Ljubljanski Sokol« redovne vaje v telovadnici ter sestanek, da se dogovorimo o podrobnostih.

— **Sokolskemu skladu** so darovali gg.: Ferdinand Souvan, ki je že 41 let član ljubljanskega »Sokola«, znesek 50 K; Ilija Predovič, obč. svetnik 19 K 52 h; Anton Reich, načelnik plačilnih uradov 6 K; stavbna tveška G. Tönies v Ljubljani 120 K; tveška A. & E. Skabern 11 K 23 h; Ivan Jebač 10 K; H. Hieng, trgovec z delikatesami 9 K 38 h; F. Mencinger, trgovec s špecerijami 8 K; Josip Murnik, trgovec s špecerijami 10 K; Jakob Zalaz-

nik, pekovski mojster 5 K; Edmund Kavčič, trgovec s špecerijami 10 K; tveška Čašnik & Milavec 28 K 48 h; Dragotin Hribar 5 K; tveška J. Naglas 6 K; tamburaški in pevski klub »Šiška« 50 K 26 h. Živeli!

— **Koncert pevskega društva »Zvon« na Drenikovem vrhu.** Kakor se je že poročalo, napravi pevsko društvo »Zvon« iz Smartnega pri Litiji prihodnjo nedeljo izlet na Drenikov vrh in tam koncert, žigar čisti dohodek je namenjen učiteljskemu konviktu. Z ozirom na veliki ugled, ki ga uživa mešani zbor »Zvon« zbog svojih nebrojnih izbornih uspešnih pevskih prireditvev in z ozirom na dobrodelni namen je pač želeli, da bi se slavno ljubljansko občinstvo kar najštevilnejše udeležilo tega koncerta. Pevski zbor »Glasbene Matice« se udeležijo koncerta korporativno. Poleg izbranega petja bode skrbljivo za zabavo: uvedla se bode šaljiva pošta, metal se bode »koriandoli«, zažigal se bode umetalen ogenj itd. Začetek koncerta bo ob petih popoldne. Vstopnina za osebo 60 vinarjev.

— **Pevsko društvo »Slavec«** udeležijo se otvoritve »Narodnega doma« v Brežicah dne 14. t. m. korporativno z zastavo, ter sodeluje pri koncertu. Odhod iz Ljubljane v nedeljo popoldne s brzovlakom ob 12. uro.

— Ob tej priliki ogleda si nekaj članov na praznik lepo stolico Hrvatske — dični Zagreb.

— **Za potujoče knjižnice ferijalnega akademičnega društva »Prosvete«** so zadnji teden darovali: gđt. Marija Uršič, poštarica v Medvodah 48, g. Franjo Hauptman, c. kr. profesor v Gradcu 122 in g. Viktor Cihac, abiturijent 10 knjig. Desetaj je darovanih v celoti 493 knjig ali manj uporabljenih knjig. Živeli darovalci in njih nasledniki!

— Z ozirom na to, da se otvori 28. t. m. prva potujoča knjižnica, da pa je do danes darovan samo šele en izvod Jurčiča, prosimo iskreno, da bi kak rodoljub svojim pošiljatkam pridejal tudi Jurčiča!

— **Poučni izleti »Prosvete«**, ki so se izvršili pretečeni teden, so krasno uspeli. Ponedeljek je razkazal izletnikom g. Debevec vse podrobnosti tukajšnje c. kr. predilnice. Sredo jih je popeljal g. Komar, uradnik c. kr. tobačne tovarne, v vse njene oddelke. Četrtek pa so si izletniki ogledali v navzočnosti g. Tanišča Košlerjevo pivovarno. Vseh udeležencev je bilo 85, povprečno po 26. Zgoraj naznačenim tveškam in gospodom voditeljem iskrena zahvala!

— **Društvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko** priredi 20. t. m. (v soboto) ob 8 uri zvečer v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti, kakor običajno zopet prijateljski sestanek. Dne 4. septembra (nedelja) t. l. namerava pravnoisto društvo napraviti izlet v Podbrze pri Kranju (železn. postaja Podart-Kropa). To se gosp. članom-kolegom tem potom naznanja, ker se posebnih vabil ne razpošilja. Ob enem se prosí kar najmnogoštevilnejše udeležbe gg. kolegov z rodbinami pri teh eminentno važnih kolegijskih prireditvah.

— **Tamburaški koncert na Bledu** priredi slovensko bralno društvo v Kranju dne 14. t. m. (nedelja) v restavraciji g. župana Jak. Pelternele na Bledu. Začetek koncerta ob 7. uri zvečer. Vstopnina znaša za

osebo 60 vin. V slušaju neugodnega vremena se koncert preloži.

— **Akademiki-planinci** in sploh vsi prijatelji turistik se še enkrat opozarjajo, da priredi »Československi akad. plan. krošek S. P. D.« v nedeljo dne 14. t. m. veliko ljudsko veselico v prijaznem Bovu. Planinci, v Bovu na veselo avindenje.

— **Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu** priredi na vrtu gostilne g. Brunerja v nedeljo, dne 14. avgusta t. l., ob 5. uri popoldne koncert. Med odmorom svira meščanske garde godba. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo za osebo 30 vin, obitelji 60 vin. Ob neugodnem vremenu vrši se ta koncert začetkom septembra. Odbor.

— **V Krškem** so včeraj dne 11. avgusta potegnili iz Sava potopljeno, ki je star 20 do 24 let. To je bil Jos. Sikošek iz Podrečja, političnega okraja Brežice, bivši tovarniški delavec v Trbovljah; utonil je pri kopanju v Savi pri Trbovljah dne 7. avgusta.

— **Strelnica je ubila** dne 10. t. m. na Veliki Planini pri Kamniku posestnika Ignacija Svržino iz Stolnika. Njegovega sina je strela samo prasinila, tako da je prišel kmalu zopet k zavesti Strelnica je ubila tudi tri krave rečenega posestnika. Svržina je zapustil vdovo in šestero otrok.

— **Požari.** V Podbrzju v kamniškem okraju je gorelo pri posestnici Katarini Uranki. Škode je 5400 K. — V Medkušu so seveda zopet otroci zažgali pri Matvžu Torkarju. Oškodovana sta dva posestnika: eden za 728 K, drugi za 440 K.

— **Vlak je povozil** med Brežicami in Savskim Marofom posestnika Josipa Cvetka iz Gabrjev. Odrgalo mu je obe nogi, eno roko ter mu zmečkalo glavo. Tose je zgodilo ob 9. jutraj, a ob 7. zvečer so še ljudje, ki so se vozili proti Zagrebu, baje videli ležati grozno razmesarjeno truplo ob železniški progi.

— **Iz Sevnice** se nam poroča: Županstvo in krajni šolski svet sevniki priredita sporazumno dne 18. t. m. v proslavo cesarjevega rojstnega dne slavnost, pri kateri sodeluje godba celjske italnice pod osebnim vodstvom kapelnika gosp. Koruna.

— **Afera tržaskih bomb.** Redarstveni organi so aretovali Marcella Depaula, Friderika Giulizija in Hektorja Cusina. Prva dva sta baje v zvezi z afero bomb, zadnji pa je menda pomagal slikati poslopje namestništva z barvami italijanske trikolore. Pri Depaulu je bila pred aretacijo hišna preiskava na stanovanju in v njegovi kavarni v ulici Sette Fontane. Giulizija so aretirali v bolnišnici, kjer se je nahajal kakor bolnik v X. oddelku. Ker pa primarij dr. Massopust ni dovolil, da bi Giulizija odveli v zapore, postavili so ob postelj poslednjega redarja z nalogom, da ne dopusti bolniku obdehati s nikomur. Slednjč je bil aretiran sluga razpuščenega društva »La vita dei giovani«, Josip Stancich. Inženier stavbnega urada Barbich je zopet izpuščen na svobodo. Slednjč poročajo, da je te dni sodna komisija preiskovala dno morja v prvem basinu svobodne luke. Na ukaz preiskovalnega sodnika so bili aretirani še: Feliks Vidusso, Oton Tamani in Osmund Zwirn. — Včeraj opoldne je šel preiskovalni sodnik dr. Barzal z večim številom policijskih agentov in z enim potapljačem v svobodno luko. Tam je dr. Barzal odredil preiskovanje — morskoga dna ob bregu med pomoloma št. 3 in št. 4. Potapljač se je spustil v morje, kjer je ostal več nego celo uro. Ko so ga pa potegnili iz vode, je potapljač prinesel seboj zaboječek, katerega je bil našel na morskem dnu. Na zabojčku je bila — kakor na onem, ki so ga našli v prostorih društva »Ginnastica« — narisana mrtvaška glava z napisom: »Pericolo di morte« (smrtna nevarnost). Pripoveduje se, da so bile v zaboji dve Orsinijevi bombi — kakor prejšnji — in da je bil v zaboji še drug, železen zabojček, v katerem se je nahajala potrebna razstrelivna snov. Na istem mestu, kjer so našli bombe, je bil vsidran še prejšnji 14 dnevi italijanski parnik »Manina«. Za njim se je pa vsidral istotam italijanski parnik »Francesco Garcia«, ki je pa v torek ponoči uoplul.

— **Konj na vozu.** Danes do polne ob 11. je peljal Ranzingerjev hlapec Jožef Banifer po Prešernovih ulicah z dvema konjema težko na ložen voz. Pred prodajalnico zlatarja gosp. Drag. Košaka je enemu konju padel zaboj na hrbet, v sled česar sta se oba splašila in dirjala po ulici dalje. Tudi konj g. A. dreja Marčana se je splašil, ko je videl, da ta dva dirjata ter ju prehitel, a sta ga po zneje došla in je eden Ranzingerjevih

konj skočil na Marčanov voz in se poškodoval na progi. Tudi nekaj blaga je bilo poškodovanega. Krivda zadene hlapca le v toliko, ker ni bil voza zavrl.

— **Umrl** je v deželni bolnišnici železniški delavec Jožef Vidic, o katerem smo včeraj poročali, da mu je bil vlak zmečkal obe nogi. Živel je samo še eno uro.

— **Tatvina.** Ukradeno je bilo včeraj bolniku Ivanu Kordišu v deželni bolnišnici 10 K denarja. kate-rega je imel pod sglavljem. Tatvino je bil izvršil eden njegovih sobolnikov, vendar se pa ni moglo dobiti pravega krivca.

— **Izgubila** je Katarina B. višnjevo meško srajco, vredno 6 K.

— **Gospod, ki je pobral desetak na Turjaškem trgu,** se poziva, da ga prinese takoj na policijo.

— **Društvena godba** priredi jutri zvečer na vrtu hotela »Lloyd« društven koncert za člane. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 31. julija do 6. avgusta 1904. Število novorojencev 12 (= 166‰), mrtvorojenci 3, umrli 28 (= 387‰), med njimi so umrli za otročico 1, za jetiko 5, valed negode 1, za različnimi boleznimi 21. Med njimi je bilo tujcev 9 (= 321‰), iz zavodov 13 (= 464‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škariatice 3, za vrtico 1 oseba.

— **Najnovejše novice.** — Waldeck-Rousseau dobi na rodni pogreb, kakor je sklenil mini streki svet. Pogreb bo prihodnji torek.

— **Ruski poslanik** v New Yorku, grof Cassini, je dobil več grozljivih pisem od ruskih anarhistov, ki žive v Ameriki. Policija je odredila dalekosežna varnostna sredstva.

— **Dvojna mera** za avstrijske Nemce v Nemčiji. Ako ho-dijo Schönerer, Wolf in Iro itd. huj skat zoper Avstrijo na nemška tla, jim tega nihče ne brani. Nedavno pa je avstrijski posl. Pernertorfer napovedal v Frankobrodu predavanje o socialni demokraciji v Avstriji, a policijsko predsedstvo mu je takoj zagrozilo, da ga izžene kot nadležnega tujca.

— **Mednarodni kongres** za versko zgodovino se vrši v Bazilu od 30. avgusta do 2. septembra.

— **Ekscentričen princ.** Pruski princ Friderik Leopold, ki namerava kmalu odriniti na bojišče v Mandžurijo, se je aprl s svojim dvornim maršalom, ki je prince na cesarjev ukaz učil varčevati. Princ je namreč s svojo spanažo skoraj pri kraju, ker v svoji nagli jezi odstavlja ualuzbence, katerim mora potem do smrti dati celo njihovo plačo.

— **Požar na vlakcu.** Na postaji Kemmelbach zahodnje železnice je nastal požar v poštnem vozu. Zgorelo je več sto poštnih zavojev.

— **Kolera** v Petrogradu se je pojavila le v glavah za Japonce vnetih nemških časnikaev, v istini pa se ni pripetil noben slučaj kolere.

— **Falitna električna tovarna.** Električna tovarna na Semmeringu, ki je preskrbovala z razsvetljavo Mürrzuschlaga, Spital, Steinhau in Semmering, se je proglasila za falitno.

— **Nevaren slepar.** Neki trgovski pomočnik Aleks. Göhring iz Rusije je izvršil pod krivim imenom po mestih v Avstriji razne sleparije. Ko se je drugič oženil, je prišel v Trst, kjer je neki vdovi izvalil mnogo denarja, obetavši ji zakon, a je po begnil v Gradec, kjer je tudi izvršil več sleparij. V Gradcu so ga prijeli ter obsodili v 7letno ječo. Po prestani kazni je šel na Dunaj, kjer se je pod imenom Voigt oženil z neko mlado Dunajčanko, ki ji je izvalil 12 000 K. Potem je zapustil tudi svojo tretjo ženo ter pobegnil med svet, da ga redarstvo zama zaslčuje.

— **Zasmehovanje Vatikana.** Stari rimski satirik Pasquino, ki s svojimi izročili sarkazmi tudi kardinalom in papežu ni prizanašal, se je zopet pojavil povodom konflikta med Vatikanom in Francijo. Dne 1. avgusta so zjutraj našli na vseh cerkvenih vratih v Rimu lepake s pa peževim grbom. Verniki so postajali ter spošljivo čitali naredbo kardinala »Fiasconija«, papeževoga vojnega ministra, kjer je bilo čitati: »Valed prekinitve diplomatskih zvez med Francijo in Vatikanom se skličejo k orožju vsi sposobni možje, ki so bili rojeni med letoma 1821. in 1848. nobena vrsta vojaštva ni izvzeta. Vojni minister si pridrži pravico, da skliče tudi možje, ki pripadajo meščanski gardi. Generalu Charrettiju se je naročilo znova urediti voj ju naških papeževih Cuavov.«

* **Koliko stanejo počitnice.** Neki francoski list je izračunal, da se v Evropi izda valed počitnice na leto 76 000 000 frankov. To bi bilo nad 2 milijona frankov dnevno in 100 000 fr. v eni uri. Toliko baje izdajo evropski turisti v počitnicah. Zima se preživi ob francoskem nabrežju ali v Italiji, poletje pa na morju ali v gorah. Celo leto prežive bogatini izven mest. Kmetje prežive en teden ali dva tedna v mestih, meščani pa gredo na deželo; drugi potujejo v inozemstvo. Zadnje vrste ljudje izdajo seveda največ za počitnice. 3 milijone turistov je vsako leto v Švici, kjer pusté 150 milijonov frankov. Ne veliko manj obiskovalcev imajo francoska Rivijera, Italija in Španija; izdajo pa mnogo več, namreč do 300 milijonov frankov. V Pariz pride vsako leto nad 900 000 oseb iz tujine in z domače dežele, 600 000 obiskovalcev ima London, 500 000 Berolin, 350 000 Dunaj itd. Stroški teh izletnikov znašajo 225 milijonov fr. V evropskih kopališčih je na leto najmanj 12 milijonov oseb, a stroški znašajo 80 milijonov frankov.

* **Ako je res?** Nemški listi pripovedujejo, da ima car na dvoru nekega špiritista iz Lijona, ki ima carja v popolni oblasti. Vsak dan mora »čarovnik« priklicati caru spretne bojevnike iz preteklih časov od Julija Cezarja naprej, da mu dajejo dober svet. Špiritist je pridobil carja tako za se, da mu je ta hotel izposlovati pri francoski vladi naslov doktorja. Ker pa to ni šlo tako lahko, napravil ga je car za ruskega polkovnega zdravnika, da pohaja po dvoru v uniformi, ki je z zlatom obšita.

Telefonska in brzojavna poročila.

Petrograd 12. avgusta. Carica Aleksandra je davi povila sina. Radost v Petrogradu je nepopisna.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 12. avgusta. Po-ročevalec »Russkih Vjedomosti« poroča z bojišča, da je položaj generala Kuropatkina danes tak, kakor je bil položaj Napoleona I pred veliko bitko pr Lipskem, iz česar pa še nikakor ne izhaja, da mora Kuropatkin podleči. Dopisnik ceni, da imajo danes Rusi in Japonci 470 000 mož in 1200 topov na bojišču.

Pariz 12. avgusta. Francosko časopisje je polno hvale za admiral Vithefta, ki je večji del ruskega brodovja srečno izpeljal iz Port-Arturja. Japonsko poslanstvo priznava, da se je Vitheftu posrečilo pobegniti in da se je japonsko brodovje po ljuti bitki umaknilo, neče pa ničesar povedati o japonskih izgubah. Vsi listi se strinjajo v tem, da ima izhod ruskega brodovja iz Port Arturja za Ruse tak pomen, kakor zmaga v veliki bitki. Nobena stvar ne pojasnjuje tega pomena bolje, kakor odredba japonske vlade, da je ustaviti vse vožnje japonskih trgovskih ladij.

London 12. avgusta. Japonski listi so prav klavni radi izhoda ruskega brodovja iz Port-Arturja in priznavajo, da se zdaj kmalu odloči, so li Japonci ali Rusi gospodarji na morju.

London 12. avgusta. Port Artur oblegajoča japonska armada šteje stotisoč mož. Japonci bombardirajo trdnjavo nepretrgoma ponoči in podnevi. Gasilci so vedno na delu, da pogase ognje, ki jih povzročajo japonski šrapneli.

London 12. avgusta. Japonci so se novič izkazali kot roparski narod. Prekršili so na roparski način mednarodno pravo. Šest japonskih ladij je prišlo ponoči v nevtralni pristan v Čifu in tam napadlo rusko torpedovko »Rešiteljniy«. Streljali so nanjo in jo potem zavzeli ter odpeljali. Ker se je to zgodilo v nevtralnem pristanu, je to dejanje rop. »Rešiteljniy« se je branil, dokler je mogel. Ko je videl, da se ne ubrani, je vse moštvo skočilo v vodo.

— Kje je pater Celestin, je vprašal kralj David. Če mi ne poveste resnice, vas dam na mestu žive sežgati. Jelniki so zaječali groze in vsi naenkrat so zaklicali:

— Pater Celestin je šel v Brezovico.

— Lažete, je zagrmel kralj David. Moji ljudje so natančno pazili in jaz vem, da patra Celestina ni bilo med menihi, ki so šli v Brezovico.

— Šel je, šel! Z menihi je šel! so vpili jelniki. A ni bil v meniški halji. Oblekel je stražarjevo obleko in je jezdil med hlapci.

Kralju Davidu je skoro zastala kri in nekaj trenutkov se ni mogel ganiti, niti ziniti besedice. Iz daljave se je slišalo streljanje, a kralj David se ni zmenil za to. Prihiteli so cigani, ki so bili na straži.

— Vsa Vrhnika je pokonci, so vpili. Naše straže so že pobili. Bežite, bežite! Cigani so pobrali kar so bili še nanesti naropanih reči in tekli v gozd, samo kralj David se ni ganil z mesta. Nekateri cigani so skočili k njemu in ga hoteli s seboj potegniti, ali kralj David se jih je otrešel.

— Bežite, Vrhnici so tu, so klicali cigani pri vratih.

Počasi se je obrnil kralj David proti njim, ki so že bežali, potem je dvignil svojo roko. Nekaj je hotel reči, a v istem trenutku je na zidu, ki je ločil samostan od vode počil strel. Vse je zavrisnilo, kralju Davidu pa je omahnila roka nazaj in potem je padel vznak.

V tem trenutku se je zunaj zaslišal velikanski šum. Počilo je še nekaj strelav in na dvorišče se je zapodilo vse polno oboroženih ljudi, ki so bili prišli samostanu na pomoč. Pa tudi z obmejnega zidu je planil star mož, samostanski hlapec gluh Tobija in vihteč svojo puško pridrl na dvorišče ter kričal:

— Jaz sem ga ustrelil — kralja Davida. Jaz sem ga ustrelil, ciganskega poglavarja.

Sodnik Završan je odredil kar je bilo treba, da se samostan zopet zavaruje; mnogo mož je šlo zasledovat cigane. Iz gozda se je večkrat slišalo streljanje ali zasačili niso nikogar, prav kakor bi se bili cigani zarili v zemljo.

Na dvorišču pa sta mirno ležala drug poleg drugega dva mrliča, samostanski pripor Abacij in ciganski kralj David.

(Dalje prih.)

K Skoro vse odvajale kapljice, kroglice in grenčice delujejo drastično in s tem škodujejo organizmu. Nasprotno pa želodčna tinktura lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti krepi organizem tudi po neprestani porabi. Zunanja naročila po povzetju. 1264-11

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 508-9. Srednji usredni tlak 758-0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebes.
11.	9. zv.	734.5	20.1	sl. svzhod	jasno
12.	7. zv.	735.1	17.0	brev. vetr.	megla
2. pop.	733.3	23.1	sr. jug	del. oblak.	

Srednja večerajšnja temperatura: 20.7°, normale: 19.2°. — Padavina v mm 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 11. avgusta 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	99.30	99.50
4 1/2% srebrna renta	100.20	100.40
4 1/2% avstr. krona renta	99.30	99.50
4 1/2% zlata	119.30	119.50
4 1/2% ogrska krona	97.15	97.30
4 1/2% zlata	119.30	119.50
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4 1/2% Zader	100.00	100.00
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.45	101.45
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99.60	100.00
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.15	102.15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	108.65	107.65
4 1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100.50	101.00
4 1/2% ogrske cen.	101.00	102.00
4 1/2% dež. hr.	100.00	100.80
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.00	101.00
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.00	101.00
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	
4 1/2% prior. dol. žel.	99.10	100.10
4 1/2% juž. žel. kap. 1/2%.	30.30	30.50
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke.		
Srečke od 1. 1854	183.75	185.75
„ „ 1860 1/2	257.00	261.00
„ „ 1864	182.00	184.00
„ tizake	304.00	315.00
„ zem. kred. I. emisije	292.00	302.00
„ „ II.	269.00	274.00
„ ogr. hip. banke	91.00	95.50
„ srbske & frs. 100—	126.75	127.75
„ turške	21.00	22.00
Basilika srečke	460.00	471.50
Kreditne	78.00	82.50
Inomoške	77.00	82.00
Krakovske	66.00	70.00
Ljubljanske	53.25	55.25
Avst. ruč. križa	29.10	30.10
Ogr.	67.00	71.00
Rudolfove	75.00	79.50
Salcburške	508.00	518.00
Dunajske kom.		

Deinice.		
Južne železnice	84.75	85.75
Državne železnice	633.00	634.00
Avstr.-ogr. bančne delnice	1612.00	1618.00
Avstr. kreditne banke	84.00	84.00
Ogrske	753.00	754.00
Živnostenske	249.00	250.00
Premogokop v Mostu (Brux)	624.00	630.00
Alpske montan	433.00	434.00
Praške žel. ind. dr.	2275.00	2285.00
Rima-Murányi	496.25	497.25
Trbovjske prem. družbe	308.00	313.00
Avstr. orožne tovr. družbe	482.00	486.00
Češke sladkorne družbe	177.00	180.00

Valute.		
C. kr. cekin	11.23	11.37
20 franki	19.04	19.07
20 marke	23.45	23.55
Sovereigns	23.95	24.03
Marke	117.12	117.32
Laški bankovci	95.00	95.20
Rubli	2.53	2.54
Dolarji	4.84	4.98

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. avgusta 1904.

Termin.		
Pšenica za oktober	za 50 kg K	10.46
„ „ april 1905	„ „	10.65
Rž „ oktober 1904	„ „	8.18
Koruza „ september	„ „	7.33
„ „ maj	„ „	7.40
Oves „ oktober	„ „	7.18

Efektiv. 15 vin. ceneje.

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo našo ljubo mater in staro mater, gospe

Terezijo Vidmar

danes ob pol 2. uri popoldne po kratki bolezni, prevideno a sv. zakramenti za umirajočo, v 84. letu njene starosti k sebi poklicati.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 13. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Zvonarske ulice št. 9 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba. Rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 11. avgusta 1904.

2277 **Žalujejo ostali.**

Zahvala.

Za dokaze sočutja ob boleznih in ob smrti predragega mojega sina

Alfonza

in za spremstvo pokojnega k večnemu počitku, izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo.

Savoslav Urhovec

2278 poštini kontrolor.

Iščem

brivskega pomočnika

17-20 let starega, solidnega in popolnoma večnega stroke. Plača dobra in poseben zašitek. Stalna kondicija. Nastop takoj pri **Ivanu Svetec, brivcu, Rudolfovo.**

Spretna kuharica

30-40 let stara, za srednjo gostilno, trgovino in posestvo na deželi, ki bi mogla samostojno kuhati za goste in družino kakor tudi vrt obdelovati, se sprejme v trajno, dobro službo. Zahteva se poštenost in treznost. Plača po dogovoru. 2219-3

Več pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Razpis.

S pričetkom tekočega šolskega leta je podeliti občinskemu svetu v hvalen spomin na Nje Velikanstvo presvetlo cesarico Elizabeto **določeno podporo v znesku 400 K**, do katere imajo pravice deklice, ki so dovršile tukajšnje strokovno šolo in se žele v umetnih ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povpeti do višine sedanjega časa ter v ta namen obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurz ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaju ali v Pragi.

Prošnje za podelitev te podpore, ki se dovoljuje za vso učno dobo, je vložiti tukaj **do konca t. m.**

Mestni magistrat ljubljanski

dne 8. avgusta 1904.

Zdravilišče Toplice

na Dolenjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Toplice 38° C. Kopalna in pitna zdraviljenja s posebnim učinkom pri protinu, trganju, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliki kopalni basini, oddeljene kopeli in mahovnatne kopeli. Udobno opravljene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobre in cene restavracije. **Sezona od 1. maja do 1. oktobra.** Prospekte in pojasnila daje **Kopalniško upraviteljstvo.** 1185-8

Št. 27.245.

Dobava bukovih drv.

Mestni magistrat kupi

do 350 sežnjev suhih, zdravih bukovih drv

ki jih bo tekom meseca septembra letos oddati v mestna skladišča. Ustne ali pisne ponudbe sprejema **do 18. t. m.** mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 8. avgusta 1904.

Graška trgovinska akademija.

Ustanovljena 1863. 2050-5

Javni zavod s činom štirirazredne višje srednje šole Absolventi imajo v polnem obsegu pravico do enoletnega prostovoljstva. Izpričevala imajo državno veljavno. Zidalo se bo novo, dobro urejeno šolsko poslopje.

Sprejemljejo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol (ti pod gotovimi pogoji), vzprejmi iz drugih enakovalnih zavodov pa zavisijo od dovolitve vis. c. kr. ministrstva. Ravnoto velja tudi za prestop iz katerega razreda višje srednje šole v drugi razred trgovske akademije. (Prošnje na ministrstvo naj se vlagajo pri ravnateljstvu) Pričetek šol 19. septembra.

Pripravljalni razred, ustanovljen za manj kvalificirane in za take učence, ki niso dovolj zmogni nemščine.

Z zavodom je spojen enoletni kurz za abituriente (Pričetek 5. oktobra), za absolvente višjih srednjih šol ali njim enakovalnih zavodov, ki se hote posvetiti trgovskemu ali obrtniškim podjetništvom ali pa si kot visokošolci (juristi) svoje znanosti času primerno razširiti.

Dajo se tudi prosti, na nikakršno posebno predznanje navezani **celoletni ali polletni kurzi** za gospode in posebej za dame. (Pričetek 19. sept. in 15. febr.)

Prospekte razpošilja in daje nadaljna pojasnila tudi glede nameščenja učenca **ravnateljska pisarna v Graču, Kaiserfeldgasse 25.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši

v Gospodarskih ulicah št. 12.

Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „zavarovalni potovalci“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 921-38

Samo K 100.-

Ljubljana - New-York

skozi Trst. — Prosta hrana, pijača in 100 kg. prtljage že od Ljubljane.

Glavni agent 2276-1

FRAN NOWY

Ljubljana, Dunajska ca. 32, Hotel Graiser.

Cunard Line.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-183

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Isred in vrnega reda.

vejavan od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ Ob 12. uri 24 m. ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling, v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m. popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne istotako. — Ob 2. uri 10 m. popoldne obojni vlak v Grosuplje ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽ A. Ob 3. uri 23 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.) Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m. zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Francove vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m. zvečer v Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejevic, Lince, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m. ponoči obojni vlak s Trbiža ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m. ponoči obojni vlak z Grosuplje ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 52 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zveč. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Preselitev mizarske in pohištvene obrti.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem

preselil

svojo mizarsko obrt in zalogo pohištva

iz Prešernovih ulic

na Sv. Petra cesto št. 19, v lastno hišo.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti zagotavljač kot doslej točno in pošteno postrežbo. Z velespoštovanjem

Filip Fajdiga.

Skoro vse odvajale
ne kapljice, kroglice in grenčice delu-
jejo drastično in s tem škodujejo orga-
nizmu. Nasprotno pa **želodčna tinktura**
lekarnarja Piccolija v Ljubljani
na Dunajski cesti krepi organizem tudi
po neprestani porabi. Zunanja naročila po
povzetju. 1264-11

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 5000 ft. Srednji aerol. tlak 756.0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nabo
11.	9. zv.	734.5	20.1	sl. svzhod	jasno
12.	7. zv.	735.1	17.0	brezvetr.	megla
	2. pop.	736.3	23.1	sr. jug	del. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 20.7°, normale: 19.2°. — Padavina v mm 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 11. avgusta 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	99.30	99.50
4% srebrna renta	100.20	100.40
4% avstr. krona renta	99.30	99.50
4% zлата	119.30	119.50
4% ogrska krona	97.15	97.30
4% zлата	119.30	119.50
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4% Zader	100.00	100.00
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	100.45	101.45
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.00
4% Z. o.	99.60	99.90
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.15	102.15
4% pešt. kom. k. o. z	106.65	107.65
4% 10% pr.	100.50	101.00
4% zst. pisma Innerst. hr.	101.00	103.00
4% 10% ogrske cen.	100.00	100.80
4% dež. hr.	100.00	101.00
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.00	101.00
4% obl. ogr. lokalnih že-	100.00	101.00
4% leznice d. dr.	100.00	101.00
4% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	100.50
4% prior. dol. žel.	99.10	100.10
4% juž. žel. kup. 1/2%.	30.30	30.50
4% avst. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00
Srečke.		
Srečke od 1. 1854	183.75	185.75
„ „ 1860/1	257.00	261.00
„ „ 1864	182.00	184.00
„ tizake	304.00	315.00
„ zem. kred. I. emisije	292.00	302.00
„ II.	289.00	294.00
„ ogr. hip. banke	91.00	95.50
„ srbske & frs. 100—	126.75	127.75
„ turske	21.00	22.00
Basilika	480.00	471.50
Kreditne	78.00	82.50
Inomoške	77.00	82.00
Krakovske	66.00	70.00
Ljubljanske	53.25	55.25
Avst. rud. križa	29.10	30.10
Ogr.	67.00	71.00
Rudolfove	75.00	79.50
Salcburške	508.00	518.00
Dunajske kom.		
Beince.		
Južne železnice	84.75	85.75
Državne železnice	833.00	834.00
Avstr.-ogr. bančne delnice	1612.00	1618.00
Avstr. kreditne banke	840.00	841.00
Ogrske	753.00	754.00
Živnostenske	249.00	250.00
Premogopok v Mostu (Brux)	624.00	630.00
Alpske montan	433.00	434.00
Praške žel. indr. dr.	2275.00	2285.00
Rima-Murány	496.25	497.25
Trbovljske prem. družbe	308.00	313.00
Avstr. orožne tovr. družbe	482.00	486.00
Češke sladkorne družbe	177.00	180.00
Valute.		
C. kr. cekin	11.33	11.37
20 franki	19.04	19.07
20 marke	23.45	23.55
Sovereigns	23.95	24.03
Marke	117.12	117.32
Laški bankovci	95.00	95.20
Rubliji	2.53	2.54
Dolarji	4.84	4.98

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. avgusta 1904.

Termin.	za 50 kg K	10.46
Pšenica za oktober	50	10.65
Rž „ „ april 1905	50	8.18
Koruza „ „ oktober 1904	50	7.33
Oves „ „ september	50	7.40
„ „ maj	50	7.40
„ „ oktober	50	7.18

15 vin. ceneje.

Terezijo Vidmar

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo našo ljubo mater in staro mater, gospo

danes ob pol 2. uri popoldne po kratki bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 84. letu njene starosti k sebi poklicati.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 13. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Zvonarske ulice št. 9 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 11. avgusta 1904.

2277 **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za dokaze sočutja ob boleznih in ob smrti predragega mojega sina

Alfonza

in za spremstvo pokojnega k večnemu počitku, izrekom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo.

Čavoslav Urhovec

2278 poštini kontrolor.

Iščem 2266-2

brivskega pomočnika

17-20 let starega, solidnega in popolnoma veščega stroke. Plača dobra in poseben za-služek. Stalna kondicija. Nastop takoj pri **Ivanu Svetecu**, brivcu, **Rudolfovo**.

Spretna kuharica

30-40 let stara, za srednjo gostilno, trgovino in posestvo na deželi, ki bi mogla samostojno kuhati za goste in družino kakor tudi vrt obdelovati, se sprejme v trajno, dobro službo. Zah-teva se poštenost in treznost. Plača po dogovoru. 2219-3

Več pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Razpis. 2280-1

S pričetkom tekočega šolskega leta je podeliti občinskemu svetu v hval-ležen spomin na Nje Veličanstvo presvetlo cesarico Elizabeto **določeno pod-poro v znesku 400 K**, do katere imajo pravice deklice, ki so dovršile tukajšnjo strokovno šolo in se žele v umetnih ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povpeti do višine sedanjega časa ter v ta namen obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurz ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaju ali v Pragi.

Prošnje za podelitev te podpore, ki se dovoljuje za vso učno dobo, je vlo-žiti tukaj **do konca t. m.**

Mestni magistrat ljubljanski

dne 8. avgusta 1904.

Zdravilišče Toplice

na Dolenjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Toplice 38° C. Kopalna in pitna zdraviljenja s posebnim učinkom pri protinu, trganju, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliki kopalni basini, oddeljene kopeli in mahovnatne kopeli. Udobno opremljene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobre in cene restavracije.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje **Kopalniško upraviteljstvo.**

1185-8

Dobava bukovih drv. 2255-2

Mestni magistrat kupi

do 350 sežnjev suhih, zdravih bukovih drv

ki jih bo tekom meseca septembra letos oddati v mestna skladišča.

Ustne ali pismene ponudbe sprejema **do 18. t. m.** mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 8. avgusta 1904.

Graška trgovinska akademija.

Ustanovljena 1863. 2050-5

Javni zavod s činom štirirazredne višje srednje šole Absolventi imajo v polnem obsegu pravico do enoletnega prostovoljstva. Izpričevala imajo državno veljavo. Zidalo se bo novo, dobro urejeno šolsko postopje.

Sprejemljejo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol (ti pod gotovimi pogoji), vzprejmi iz drugih enakovaljnih zavodov pa zavisiyo od do-volitve vis. c. kr. ministrstva. Ravnato velja tudi za prestop iz katerega razreda višje srednje šole v drugi razred trgovske akademije. (Prošnje na ministrstvo naj se vlagajo pri ravnateljstvu) Pričetek šol 19. septembra.

Pripravljalni razred, ustanovljen za manj kvalificirane in za take učence, ki niso dovolj zmogni nemščine.

Z zavodom je spojen **enoletni kurz za abiturijente** (Pričetek 5. oktobra), za absolvente višjih srednjih šol ali njim enakovaljnih zavodov, ki se hote posve-titi trgovskimi ali obrtnimi podjetništvom ali pa si kot visokošolci (juristi) svoje znanosti času primerno razširiti.

Dajo se tudi prosti, na nikakršno posebno predznanje navezani **celoletni ali polletni kurzi** za gospode in posebej za dame. (Pričetek 19. sept. in 15. febr.) Prospekte razpošilja in daje nadaljna pojasnila tudi glede nameščenja učen-cev **ravnateljska pisarna v Gradcu, Kaiserfeldgasse 25.**

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši **v Gospodskih ulicah št. 12.**

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Sprejmejo se

pod jako ugodnimi pogoji

solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „zavarovalni potovalci“ na uprav-ništvu „Slov. Naroda“. 921-38

Samo K 100.-

Ljubljana - New-York

skozi Trst. — Prosta hrana, pijača in 100 kg. prtljage že od Ljubljane.

Glavni agent 2276-1

FRAN NOWY

Ljubljana, Dunajska ca. 32, Hotel Gralser.

Cunard Line.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-183

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Isred in vrnega reda.

večeren od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. **PROGA ČEZ TRBIŽ**. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Ansee, Solnograd, Čez Klein-Reifling, v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praz-nikih. — Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-feste, Ljubno, Dunaj, Čez Selzthal v Solnograd, Inomost, Čez Klein-Reifling, v Linc, Bu-dejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih ob 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz 1. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj Čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz 1. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE**. Obojni vlaki Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne: istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne obojni vlak v Grosuplje ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zve-čer v Novomestu, Kočevje. **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. **PROGA IZ TRBIŽ A.** Ob 3. uri 23 m jutraj obojni vlak v Dunaju Čez Amstetten, Monakovo, (Monakov) Ljubljana di-rektni voz 1. in II. razr.) Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak v Dunaju Čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz 1. in II. razr.), Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak v Dunaju, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer iz Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih ob 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer obojni vlak v Dunaju, Lipskega, Prago, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejevic, Linca, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Čez Selzthal v Ino-mosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči obojni vlak s Trbiža ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA**. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 38 m po-poldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči obojni vlak v Grosuplje ob 2. junija do 18. septembra ob ne-deljah in praznikih. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. **V KAMNIK**. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. **IZ KAMNIKA**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 52 m dopoldne, ob 6. uri 19 m zveč. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajovnim časom v Ljubljani.

Preselitev mizarske in pohištvene obrti.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem

preselil

svojo mizarsko obrt in zalogo pohištva

iz Prešernovih ulic 2258-3

na Sv. Petra cesto št. 19, v lastno hišo.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti zagotavljač kot doslej točno in pošteno postrežbo. Z velespoštovanjem

Filip Fajdiga.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši **v Gospodskih ulicah št. 12.**

Na Prulah

je **napredaj** z več stanovanji. Predplačila samo 3000 glid.

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Deklice

vzame za prihodnje šolsko leto na stanovanje in hrano izobražena rodbina.

Kje — se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“. 2211-2

Trgovski pomočnik

zanesljiv, priden in zvest, več sloven-skega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme s 15. septembrom t. l. v manufakturno trgovino. 2244-3

Ponudbe naj se pošiljajo do dne 1. septembra direktno na trdko

Jos. Morauc, Rudolfovo.

Nepremočljivi

dežni plašči

iz orig. angleškega dvojn. blaga

iz ovčje volne

z gumijevo vlogo

1870-4 in vsakovrstni **gumijevi plašči** za gospode, dame in otroke. Vzorci, cene in navodilo za je-manje mere z obratno pošto.

Paget & Co.,

Dunaj I, Riemergasse 13.

Preselitev mizarske in pohištvene obrti.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem

preselil

svojo mizarsko obrt in zalogo pohištva

iz Prešernovih ulic 2258-3

na Sv. Petra cesto št. 19, v lastno hišo.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti zagotavljač kot doslej točno in pošteno postrežbo. Z velespoštovanjem

Filip Fajdiga.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši **v Gospodskih ulicah št. 12.**

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.